

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Информационна брошура по проект № BG05SFOP001-2.025-0045 „Общ дом-обща решения“,

финансиран по Оперативна програма „Добро Управление“ 2014-2020, съфинансиран от Европейския социален фонд.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

Знаете ли, че демокрация се базира на идеята за политическо равенство на всички граждани – автономни и равнопоставени индивиди, и на два основни процеса – представителство и участие. **Участието**, присъствието и възможността на гражданите да влияят върху процеса на вземане на управленски решения се разбира като **гаранция за „контрол“** на гражданите върху действията на представителите във властта.

- **Гражданското участие** може да засяга директно даден въпрос, да се работи в екип, за да се реши проблем или да се **комуникира с институциите на представителната демокрация**.
- **Гражданското участие** може да се осъществи чрез чувството за **лична отговорност**, което индивидите усещат, като дълг към общностите към които принадлежат.
- **„Младежкото гражданско участие“** има идентични цели, но е фокусирано върху гласа на младежта.

Възможности за гражданско участие:

- Доброволно;
- Индивидуално или групово;
- Публично;
- Участие в укрепване на ценности, постигане на цели, решаване на проблеми;
- Контрол върху властта в представителната демокрация;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

БЪДЕТЕ АКТИВНИ!

Ползи от прилагането на гражданско участие:

- Постигане на по-голям принос към решения с по-малко обратни реакции, като съдебни дела, специални избори или отзоваване на съвет.
- Насърчаване на доверие между гражданите и правителството, което подобрява общественото поведение на заседанията на съвета.
- Постигане на успешни резултати по наболели проблеми, което помага на избраните служители да избегнат избора между също толкова непривлекателни решения.
- Разработване на по-добри и по-креативни идеи и решения в полза на общото благо.
- По-бързо и лесно прилагане на идеи, програми и политики.
- Създаване на ангажирани граждани.
- Изграждане на общност в рамките на един град, една община.

Принадлежността към гражданска група дава по-голяма яснота на участниците в нея, относно възможностите да бъдат физически **активни** в своята общност. Ангажирането в смислени граждански дейности, също може да помогне на хората да развият чувство за **цел**, което може да насърчи устойчивото **гражданско участие**.

Знаете ли, на какви принципи се крепи гражданското участие?!

- **Взаимно уважение** между всички участници като основа за открито взаимодействие и взаимно доверие.
- **Уважение спрямо независимостта на неправителствените организации**, независимо дали тяхното мнение е съвместимо с това на публичните органи или не.
- **Уважение спрямо позицията на органите на власт**, у които лежи отговорността за вземане на решенията.
- **Откритост**, прозрачност и отговорност.
- **Отзивчивост** от страна на всички участници чрез осигуряване на адекватна обратна информация.
- **Недискриминация** и «чуване» на всички гласове, включително тези на по-малко привилегированите и най-уязвимите.
- **Равенство между половете** и равно участие на всички групи от обществото, включително и на онези със специфични интереси и нужди като младите хора, възрастните, хората с увреждания или малцинствата.
- **Достъпност** чрез използването на ясен език и подходящи начини за участие – както онлайн, така и на живо.

Основните видове гражданско участие:

- **Предоставяне на информация:** На всички етапи от процеса на вземане на решение, съответната информация следва да бъде представяна на ясен и лесен за разбиране език и в достъпен формат, без прекомерни административни пречки и, по принцип, без такси и в съответствие с изискванията за отворени данни.
- **Консултации:** Събирането на различни гледни точки и мнения по отношение на определени политики и теми следва да е част от официална процедура, протичаща чрез различни методи и инструменти като срещи, публични изслушвания, фокус групи, проучвания, въпросници и дигитални средства. Публичните органи следва да предоставят обществено достъпна обратна връзка за резултатите от проведените консултации.
- **Диалог:** Структуриран, продължаващ и резултатно ориентиран процес, базиран на общия интерес в процеса на обмяна на опит между публичните органи, гражданите, неправителствените организации и гражданското общество като цяло. Различните платформи за диалог включват редовни публични изслушвания, обществени форуми и консултативни съвети.
- **Активно включване:** Гражданското участие в процесите на вземане на решения се простира отвъд предоставянето на информация, консултациите или диалога. То може да включва работни групи или комитети за съвместно разработване на документи, формирани въз основа на прозрачни критерии и процедури за представителство на гражданите, неправителствените организации и гражданското общество.

В Конституцията на Република България са регламентирани възможностите за **гражданско участие на местно ниво**.

Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява **местното самоуправление**. **Гражданите участват** в управлението на общината чрез избраните от тях органи на местно самоуправление и непосредствено чрез референдум и общо събрание на населението.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

➤ Законът за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление урежда правилата за провеждане на:

- местен референдум: Общинският съвет е длъжен да приеме решение за произвеждане на местен референдум, когато това е поискано от инициативен комитет с подписка, съдържаща подписите на не по-малко от една десета от гражданите с изборителни права в съответната община, район или кметство и не противоречи на ограничението по чл. 26, ал. 2 от ЗПУГДВМС.

- местна гражданска инициатива: гражданите могат да правят предложения до общинския съвет, кмета на общината, на района или на кметството, или до областни или регионални органи на изпълнителната власт за решаване на въпроси от местно значение. Местната гражданска инициатива се осъществява чрез подписка, организирана от инициативен комитет на територията на съответната община, район, кметство или населено място.

- общо събрание на населението: Общото събрание на населението е форма за пряко участие на гражданите при решаването на местни въпроси в община, район, кметство, населено място или квартал с население до 10 000 жители. Чрез него се решават конкретни въпроси от местно значение, компетентност за чието решаване по целесъобразност е предоставена на съответния общински съвет или кмет.

➤ Законът за местното самоуправление и местната администрация урежда обществените отношения, свързани с местното самоуправление и местната администрация, включително правата на гражданите:

- да присъстват на заседанията на общинския съвет и на неговите комисии (чл. 28, ал. 2 от ЗМСМА);

- да се изказват, да отправят питання, становища и предложения от компетентността на общинския съвет, кмета или общинската администрация, представляващи обществен интерес, и да получават отговори по ред, начин и в срок, определени в правилника на общинския съвет (чл. 28, ал. 3 от ЗМСМА);

- да внасят писмени предложения и становища в комисиите на общинския съвет (чл. 49, ал. 3 от ЗМСМА).

В българското законодателство са регламентирани и редица конкретни задължения, в изпълнението на които местните органи са длъжни да организират различни форми за включване на гражданите в управленския процес, най-често обществени обсъждания по конкретни въпроси, например: публични обсъждания по Закона за публичните финанси (ЗПФ), обсъждания по Закона за общинския дълг (ЗОД), обсъждания, свързани с пространственото развитие и устройството на територията, опазването на околната среда и др. В тези случаи обикновено условията и редът за провеждане на публични обсъждания или консултации се определят от съответния общински съвет съобразно спецификата на общината.

Утвърдена практика е и създаването на различни консултативни органи, чрез които

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

гражданите и организациите могат да участват при вземането на управленски решения на местно ниво.

Знаете ли какви консултативни органи има създадени на територията на община Две могили? Нека да предизвикаме дебат и използваме тази възможност за гражданско участие!

Жителите на Община Две могили и всички заинтересовани лица имат възможност да получават информация за планирани дейности и инициативи, организирани от община Две могили, посредством:

- сайта на общината
- фейсбук страницата на общината
- социалните мрежи чрез участие в тематични групи
- кмета на селището, в което живеят
- медиите

Изпълнените дейности по настоящия проект доведоха до следните **резултати**:

- Проучване и анализ на гражданското участие в процесите на формулиране и осъществяване на политики и законодателство в Община Две могили;
- Доклад за индекса на гражданско участие в Община Две могили за 2022г.: установена е обща оценка на гражданското участие в община Две могили - 3,31. Докладът посочва, че в Община Две могили се спазва изискването за прозрачност и информираност на гражданите и бизнеса. Следват се разпоредбите на съответните нормативни документи за информираност на населението чрез сайта на Общината, информационните табла в Общината и средствата за масова информация. В приеманите нормативни актове се транспонират регламентите на националното законодателство относно публичността, прозрачността и участието на заинтересованите страни. Приети са наредби и правилници, които установяват прилагането на принципи и форми на гражданско участие, но само тези, които се изискват в съответен Закон. Липсват специално изработени, адаптирани и съобразени със социално-икономическите и демографски специфики на общината, с наличните ресурси и ограничения нормативни актове, които да установяват реалистични и ефективни механизми и форми на гражданско участие.
- Проведено обществено допитване на тема «Проблемите на младите хора в Община Две могили»
- Организиран форум сред младите хора Финален доклад с постигнати резултати, изводи и препоръки

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

**НЕКА ПРОДЪЛЖИМ ЗАПОЧНАТОТО!
БЪДЕТЕ АКТИВНИ!
НИЕ СМЕ ВАШИЯ МЕДИАТОР НА МЕСТНО НИВО!**

Сдружение «Развитие на социалния капитал» гр. Две могили – единствената регистрирана и активно работеща неправителствена организация на територията на община Две могили.

Координати:

e-mail: Hartien.sviat@gmail.com ,

Facebook: [\(20+\) Оценка на гражданското... - Сдружение "Развитие на социалния капитал" | Facebook](#)

Проект № BG05SFOP001-2.025-0045 „Общ дом-обща решения“,

финансиран по Оперативна програма
„Добро Управление“ 2014-2020, съфинансиран от Европейския социален фонд.

www.eufunds.bg